

Listy

Listy

Listy Ason-klubu, **krásně informační** bulletin nejen pro mladé a nezavedené autory západních Čech. Ročník XVIII, 2009, letos Listy č. 5 (od r. 1992 až dosud už Listy č. **145**) z 29. 4. Stran 8, náklad 550 výtisků. Redakce: Helena Šlesingerová. Vydal Ason-klub, o. s. Knihovny města Plzně, p. o. jako barevné bříško Plže č. 5/2009 za laskavého přispění Města Plzně. **N e p r o d e j n é !**

*****

MILÍ PŘÁTELÉ...

*Všichni víme, že dobrý člověk může být špatným umělcem.
Avšak nikdo nikdy nebude skutečným umělcem,
pokud nebude velkým, a proto i dobrým člověkem.*

(Marc Chagall)

*

BYLO NEBYLO

Nejdřív to nevypadalo, ale nakonec byl i duben měsícem drobných (nejen) literárních radostí...

Ještě posledního března nás **Miroslav Valina** pozval k poslechu pořadu Dopolední koktejl na vlnách Českého rozhlasu Plzeň, kde se živě mluvilo o knížkách, které má rád, o povídkách, na kterých pracuje, a dalších zajímavých věcech.

Jiří Č. Ulrich si na internetu zřídil tzv. Facebook profil a projevil pak přání některé z nás si přidat mezi své přátele.

Po dlouhé době se nám ozvala básnička **Alena Bulínová** ze Stříbra (dříve **Modrá** z Plzně), rozdělila se o zážitek z autorského čtení 5. dubna ve stříbrské čajovně U Kocoura (viz <http://www.stibro.cz/bread.php?id=2263>) a nabídla se jako spojka pro předávání literárních informací studentům tamních středních škol.

Ve čtvrtek 23. dubna obdržel **David Růžička** v sále Senátu ČR ocenění v prestižní novinářské soutěži Prix non pereant s tématem Média na pomoc památkám. Za seriál článků o osudech památek v Plzeňském kraji mu porota udělila druhé místo (a soudě podle publikované fotografie, mu to v obleku moc slušelo).

Autorka Plže **Daniela Kovářová**, advokátka ze Štěnovic na jižním Plzeňsku, která v posledním roce působila jako ředitelka Justiční akademie v Kroměříži, míří dokonce do vlády! V překlenovací úřednické vládě Jana Fischera by měla zaujmout post ministryně spravedlnosti. (Ale co je to proti čestnému uznání za prózu v Cenách Plže 2008, anebo proti vydání knížky

tajemných a fantastických miniatur s názvem *Minutové povídky* pod pseudonymem Ida Sebastiani)?!)

* SPOLEČNÁ POSEZENÍ AUTORŮ ASON-KLUBU V JABLONI A KRATOCHVÍLE...

Poslední březnový a také poslední dubnový pátek pokračovaly pravidelné asonklubí akce v plzeňské Kulturní kavárně Jabloň – společná posezení, na která volně navázaly hudebně-poetické *Kratochvíle*. Proč právě „Kratochvíle“? Proto!

Radka Prokopová

KRATOCHVÍLE

*bláznivě
pošetile
proháním
kratochvíle
lapit jich
aspoň tucet
denně
nebo
maximálně
o tři méně
málo je
partnerů
k sdílení
co není
na prodej
příliš se
necení*

*cileně i
nahodile
provozují
kratochvíle
hled'
lepší se mi
při nich
pleť
používám je jak
zmizík
na životní
šed'
od mraků a
bolestí
utíkám k nim
pro štěstí
směju se
a mluvím mile?
to nejsem já
to jsou
jen mé
kratochvíle*

Touto básničkou Radka vždy zahajuje. A doopravdy mluví mile. A **Lucie Koutná** si zase dělá pečlivé poznámky, že o tom do Listů opravdu napíše... **Z večera 27. března** si lze prohlédnout alespoň fotografie na http://velebny.rajce.idnes.cz/Kratochvile_Jablon27.3.09/. Posedělo nás celkem deset, spolu s diváky okolo třiceti. Vystoupili zde **Markéta Irová**, **Milan Čechura**, **Marek Velebný**, **Lea Schröpferová** a **Radka Prokopová**. Přítel Ley s přítelem Markéty, **Lucie Koutná**, **Daniel Mikeš**, **Helena Šlesingerová** a **Marek Velebný** účinkujícím osobně drželi palce. Největší ovace sklídila Markéta – její verše se publiku líbily, byly odměněny souhlasným šepotem a bouřlivým potleskem. U ostatních však převládaly prózy a tentokrát ani ty humorné bohužel tolik nevyzněly.

Volné autorské čtení prokládané hudbou plzeňské bluesové kapely Stop time trio pod vedením Jana Máchy pokračovalo **24. dubna**. Někteří dali ten večer přednost Divadlu Dialog a sešlo se nás pouhých sedm, diváků dohromady cca pětácti. **Milena Písačková** doplnila své básně výstavou velkých barevných fotografií z podzimní cesty do Indie. Krásných! **Lea Schröpferová** byla jako vždy připravená zaujmout místo čtečky-náhradnice, ale přemluvili jsme **Iva Fencla** a při jeho povídce s proslulou hlavní hrdinkou Ivanou jsme se upřímně zasmáli (viz Plž 7-8/2005). **Dagmar Hermannová** se pokusila schovat ve svém (prý) oblíbeném koutě, ale našli jsme si ji. Nejen proto, že *byla hodná*. Čtení se povedlo a navíc jí to u mikrofonu moc slušelo. **Lucie Koutná** si všechno zaznamenala. Mládenci u baru se snad až příliš nahlas bavili. Velký černý pes bez pána obcházel

naše stoly a loudil brambůrky. **Helena Šlesingerová** opět neslyšela v závěru **Radku Prokopovou**, protože volný čas se naplnil a tou dobou už vlála v jarním větru nocí k tramvaji...

* **LITERÁRNÍ VEČER ANTIDIVADLA V DIALOGU.** Ve středu 15. dubna v 19:00 hodin se na prknech plzeňské neprofesionální scény uskutečnil další z cyklu literárních večerů Antidivadla. Hosty domácích byli tentokrát básníci Josef Hrubý a Josef Straka...

Od MARKA VELEBNÉHO: *Pozvání od Honzy Sojky jsem dostal v předstihu, ale shodou okolností ve stejný den probíhal program o Jemenu v Jabloni. Nakonec jsem přece do Dialogu šel, byla tu nejen půvabná servírka v baru, ale scházeli se tu Fencl, Štýbr a spol. Čekal jsem, kde na mne vyjde volné místo, a nakonec jsem si sedl na kraj do první řady. Večer moderovali svým lehce absurdním humorem D. Charvát a D. Brabec. Jako první představil svou novou knihu Oči krále havrana Jan Sojka, který přirovnal večer ke sletu tří opeřenců: tj. Sojky, Straky a Brabce. Jedna z jeho básní byla věnována zesnulému pedagogovi A. Hynovi z katedry historie, kterého také znám z přednášek. Po sedmi básních Jan „Vaněk“ Sojka sáhl po svém „Modrém deníčku“, ze kterého nám také něco přečetl. Po něm se Antidivadelníci Charvát s Brabcem představili jako Duo rošťáci na jednu kytaru, na kterou Charvát zabrnkal Brabcovi refrén. Následovalo čtení pražského literáta a knihovníka J. Straky. Muž vedle mne se zvedl na jeviště. Straka! Seděl jsem vedle něho! Četl zaníceně, příjemným hlasem a skoro bez nadechnutí spoustu básní, existenciálně vypovídající o životě v Jablonci nad Nisou, ze kterého pochází. Naslouchal jsem jako u vytržení. Publikum ani nedutalo. Jeho čtení z knihy Kostel v mlze bylo fascinující. Po dalším hudebním předělu dua Prameny (Petr Hlávka, Karel Král) následoval poslední host, přítel Antidivadelníků, ikona plzeňské poezie – Josef Hrubý. Jan Sojka v úvodu poznamenal, že Hrubý představí svá dvojčata, tj. sbírku Hovory a bude číst i z další knihy, která teprve čeká na to, aby přišla na svět, a název sbírky Hovory připomněl v kontextu Hovorů s TGM a dalších Hovorů .... Josef Hrubý při básních poznamenal, že „Hovory“ to jsou také z důvodu toho, že v dnešním světě je problém v komunikaci mezi lidmi, ač je naše doba dobou komunikace, a že lidé už skoro přes moderní technologie neumějí psát dopisy. V jeho básních se objevovaly motivy hudby, přírody, Norska, Francie, ale samozřejmě i hlavně člověka jako takového. Hrál si trochu se slovíčky - jako např. „Pitálie, Břecko a Faustrálie“. Následovalo čtení z připravované knihy. O ní Josef Hrubý řekl, že jsou to texty, které sbíral od 60. let. Bylo to velmi vtipné, lidi se smáli a bavili. Takové příběhy z obyčejného života na vesnici. Třeba dopis matky synovi nebo vzpomínka na Ladislava Stehlíka z Bělčic. Nakonec se legračně, až absurdně rozloučil přečtením tzv. nauky o nadávání od Léona Bluma. Vypadalo to docela komicky, že takové kulantní šťavnaté nadávky publiku četl důstojný pan Hrubý. Někteří se pak po skončení pořadu ještě odebrali do kuloárů baru si popovídat. Fotky na: <http://velebny.rajce.idnes.cz/vecerantidivadla15.4.09/> (Plzeň, 16. 4. 2009)*

- [M. V. (*1970) píše básně, prózu a drobnou publicistiku, je absolventem Fakulty humanitních studií ZČU, žije v Plzni, externě spolupracuje s regionálními deníky. V současné době je zaměstnán v Muzeu Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech.]

(NEJEN) LITERÁRNÍ POZVÁNKY

* **V úterý 12. května 2009 v 17:00 hodin** jste zváni do Polanovy síně Knihovny města Plzně (B. Smetany 13) na pořad s názvem Elizabeth B. Browningová: Portugalské sonety. Účinkují Gabriela Filippi (přednes) a Vojtěch Esterle (varhany).

* **Ve středu 13. května 2009 v 19:00 hodin** Vás Kruh přátel knižní kultury zve do Polanovy síně KmP (B. Smetany 13) na Večer Konzervatoře. V literárně-hudebním pořadu účinkují Blanka Hejtmánková a její studenti.

* **Ve středu 13. května 2009 ve 20:00 hodin** jste zváni do Kulturní kavárny Jabloň (Plzeň, Krátká 2) na další pokračování Čítání lidu. – Skorosénické čtení z knih aktuálně dostupných na pultech knihkupectví. Divadlo MY tentokrát představuje nové knihy autorů z Plzně a okolí. Hosty večera **Alena Zemančíková a Tomáš T. Kůs**.

* **V sobotu 23. května 2009** Vás Kruh přátel knižní kultury zve na Literární výlet do Chotěšova s prof. Viktorou Viktorou a Jiřím Posledním. Sraz v hale plzeňského Hlavního nádraží v 11:55 hodin.

* **Ve středu 27. května 2009 v 19:00 hodin** Vás Kruh přátel knižní kultury zve do Polanovy síně KmP (B. Smetany 13) na večer s názvem Jak se dělá kniha II – pokračování dialogu Miroslava Morávka (nakladatelství Koniáš) a jeho hosta o tom, jak se připravuje kniha.

* **V pátek 29. května 2009 v 18:00 hodin** Vás Ason-klub srdečně zve do Kulturní kavárny Jabloň (Plzeň, krátká 2) na další společné posezení mladých a nezavedených autorů západních Čech a jejich přátel.

* **V pátek 29. května 2009 ve 20:00 hodin** jste srdečně zváni do Kulturní kavárny Jabloň na další Kratochvíle – pravidelný poeticko-akustický večer pořádaný členy plzeňského Ason-klubu, plzeňskou bluesovou kapelou Stop time trio a hosty. Připravili Radka Prokopová a Jan Mácha. Vstupné dobrovolné.

* Literární pořady Kruhu přátel knižní kultury v Polanově síni Knihovny města Plzně – viz také bílé stránky Plže. Další literární pořady – viz Kultura – Plzeňský kulturní přehled.

*

(NEJEN) LITERÁRNÍ SOUTĚŽE A CENY

* **MĚLNICKÝ PEGAS 2009.** Literární klub Pegas Mělník vyhlašuje **XV. ročník poetické soutěže Mělnický Pegas**. Přihlásit se mohou všichni neprofesionální básníci z celé republiky. Klání probíhá ve čtyřech kategoriích: a) žáci základních škol do 15 let; b) básníci do 30 let; c) básníci nad 30 let; d) autoři, kteří již vydali básnickou sbírku. Lze zaslat 3 - 5 básní ve třech vyhotoveních (tj. originál + 2 kopie), psaných na stroji, počítači nebo čitelným rukopisem. Soutěž je anonymní, práce nepodepisujte, přiložte lístek se jménem a příjmením, soutěžní kategorií, datem narození, adresou bydliště a rovněž o frankovanou obálku se zpáteční adresou k zaslání pozvánky na slavnostní vyhlášení výsledků soutěže. To se uskuteční v říjnu v Mělníku. **Uzávěrka je 31. května 2009.** Adresa: Literární klub Pegas, Zdenka Líbalová, Českobratrská 2800, 276 01 Mělník. Příspěvky, které nebudou splňovat uvedené podmínky, budou ze soutěže automaticky vyřazeny. - [Mělnický Literární klub Pegas vznikl v roce 1987 a nyní sdružuje několik desítek literátů z celé republiky. Pořádá autorská čtení, výstavy, vydává básnické profily svých členů i další publikace. Tuto literární soutěž pořádá od roku 1995.]

* **PROZAICKÁ SUPERSTAR 2009.** Nenud' se, odvaž se! Server NUDA.CZ ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR vyhlašuje **II. ročník literární soutěže Prozaická superstar**. Soutěž je určena každému, kdo rád píše. Lze zaslat **prózu** (povídky, novely...) o max. rozsahu 1.000 – 30.000 znaků. (Nelze podruhé soutěžit s texty z minulého ročníku.) V prvním kole bude práce hodnotit veřejnost, ve druhém odborná porota. Prvních 15 nejlepších autorů čeká publikování jejich příspěvku ve sborníku vydaném v edici Knihovnicka.cz. První 3 získají poukázku v hodnotě 5.000,-, 3.000,- a 2.000,- Kč a smlouvu na vydání své vlastní

knihy u Knihovnicka.cz. Díla je možné vkládat na www.nuda.cz **do 1. června 2009**. Uzávěrka hlasování je 10. 6. 2009. V červenci bude vydán zmíněný sborník.

* **PROČ PÍŠU?** Výstaviště Lysá nad Labem vyhlašuje u příležitosti VI. ročníku Polabského knižního veletrhu, který se uskuteční ve dnech 3. – 6. 9. 2009, tradiční **literární soutěž**, tentokrát **na téma Proč píšu?** Soutěž je určena dětem i dospělým a bude hodnocena ve věkových kategoriích: děti do 15 let, studenti SŠ do 18 let a dospělí nad 18 let. Lze zaslat **poezii** (bez omezení) a **prózu** (o max. rozsahu 4.000 znaků bez mezer, tj. cca 1,5 strany textu při velikosti znaků 14). Jeden autor může přihlásit max. 3 práce. Přihláška je ke stažení na webu - autor uvede jméno a příjmení, adresu bydliště, telefon, e-mail, soutěžní kategorii a názvy zaslaných prací. **Uzávěrka je 20. června 2009.** Adresa: *Výstaviště Lysá nad Labem, Jan Řehounek, Masarykova 1727, 289 22 Lysá nad Labem, e-mail: rehounek@vll.cz, www.vll.cz.* Práce bude hodnotit odborná porota, v každé věkové kategorii budou uděleny tři ceny, nejlepší budou odměněni kvalitními knižními cenami, pozváni na slavnostní vyhodnocení a budou se moci zúčastnit autorského čtení.

* **LITERÁRNÍ ČÁSLAV 2009.** Literární klub Dr. Nadi Benešové v Čáslavi vyhlašuje **soutěž Literární Čáslav 2009.** Soutěž je určena neprofesionálním autorům od 15 let. Lze zaslat původní, dosud nepublikované práce (a to ani na internetu), **poezii** a **prózu** o max. rozsahu 5 stran A4, psané na počítači v jednotném formátu Times New Roman o velikosti běžného písma 12, poštou v 5 kopiích a zároveň e-mailem jako přílohu ve formátu .doc. (Kopie textů se nevracejí, budou uloženy v archivu LKNB.) Soutěž je anonymní, autor uvede název soutěžní práce, jméno, příjmení a adresu pouze do e-mailu, ne však na žádném z pěti výtisků určených pro porotu. Připojí též souhlas s uveřejněním práce ve sborníku vítězných prací, případně v klubových publikacích bez nároku na honorář. Zásilku označte heslem „Soutěž LKNB“. **Uzávěrka je 30. června 2009.** Adresa: *Městské muzeum a knihovna, Knihovna, Kostelní náměstí 197, 286 01 Čáslav, e-mail: soutez.lknb@seznam.cz, http://www.cmuz.cz/LKNB/interest.htm.* Práce bude hodnotit odborná porota. V každé kategorii budou uděleny tři ceny v pořadí, případně čestná uznání. Slavnostní vyhlášení výsledků se uskuteční v říjnu 2009, o přesném termínu budou všichni soutěžící vyrozuměni. Případné dotazy adresujte na lknb.caslav@seznam.cz.

* **VESMÍR MÉHO MLÁDÍ 2009.** U příležitosti Mezinárodního roku astronomie 2009, který lidstvu připomíná 400 let od prvního použití hvězdářského dalekohledu, byla vyhlášena **literární soutěž s názvem Vesmír mého mládí.** Soutěž je určena autorům bez věkového a profesního omezení, především (ale nejen) seniorům. Lze zaslat **báseň, povídku, esej, úvahu, grotesku...** o max. rozsahu 6 normostran (tj. 11.000 znaků vč. mezer). - V uplynulých desetiletích se odehrál obrovský pokrok v poznání vesmíru. Pořadatelé nabízejí možnost předat dalším generacím vaši vzpomínku, zážitek, zkušenost. Ale nenechte se mýlit! Vždyť čas je přece tak relativní! Do soutěže tak zcela jistě patří také práce juniorů, kteří mohou zavzpomínat například na nevšední okamžik ze svého dětství, kdy se s někým ze svých blízkých dívali na noční oblohu. Stejně tak může být poutavé povídání někoho z dříve narozených, literárně zpracované autorem z řad dnešních studentů a konfrontované se současnou pěnou dní vlastními postřehy a komentáři. Navíc vesmír není jen noční nebe a kosmická tělesa. Do vesmíru patří také člověk a slasti i strasti jeho života. - **Uzávěrka je 31. října 2009.** Autor musí řádně vyplnit a podepsat přihlášku (ke stažení na www.astronomie2009.cz/cz/program-akci/souteze/vesmir-meho-mladi.html). Adresa: *Hvězdárna a planetárium Johanna Palisy, „Literární soutěž Mezinárodního roku astronomie“, VŠB-TU Ostrava, 17. listopadu 15, 708 33 Ostrava-Poruba.* Texty bude posuzovat odborná porota z řad astronomů a literátů (její složení bude zveřejněno na www.astronomie2009.cz). Slavnostní vyhlášení výsledků se uskuteční v prosinci 2009 v Keplerově muzeu (Karlova 4, Praha). Tři nejlepší práce budou odměněny hodnotnými věcnými cenami.

*

DEN POEZIE

* **DEN POEZIE K VÝROČÍ NAROZENÍ KARLA HYNKA MÁCHY.** Tradiční **Dny poezie**, které se konají ve dnech okolo 16. listopadu (datum narození K. H. Máchy), připomínají pražští pořadatelé...

Od ZORY ŠIMŮNKOVÉ: 11. ročník festivalu proběhne **od 9. do 23. 11. 2009**, letošní téma je **VIRTUÁLNÍ SVĚT**. Svoje pořady, autorská čtení, výstavy a další tematické akce je možno hlásit do konce srpna t. r. na denpoezie@basnici.cz. Vše o historii a minulých ročnících najdete na www.volny.cz/denpoezie. (Praha, 20. 4. 2009)

- [Z. Š. (*1965) je básnířka, prozaička a organizátorka literárního života, žije v Praze a pracuje jako knihovnice v Knihovně Právnické fakulty Univerzity Karlovy.]

*

OHLASY * REFLEXE * KRITIKY

Vstup na vlastní nebezpečí!

* **VLADIMÍR NOVOTNÝ: Velebný je neděd Vševěd!**

Člověk mívá své třinácté komnaty, a nebývá rád, vkročí-li do jeho privatissima někdo nezvaný a nepozvaný. Též jsem je míval, ale od té doby, co se prozaik a fotograf Marek Velebný stal tiskovým mluvčím Střediska západočeských spisovatelů, otevírám všechny nejtajnější brány svého nitra dokořán: vždyť on o mně ví a vypoví veřejnosti vmžiku i to, o čem nemám takříkajíc ni páru! Ondyno v březnových Listech Ason-klubu referoval Velebný o výsledcích literární soutěže Vlhy modrého delfína a věru popustil uzdu své vševědoucí imaginaci mluvčího. Nejprve, po pravopisné chybě hned v druhém řádku, ho zaujal hukot rozpáleného oleje (díky Velebnému jsem poučen, že olej hučí!) - a pak prozradil, že tématu soutěže se podle poroty nejvíce podařilo přiblížit Jiřímu Č. Ulrichovi. Toto je pěkné, ale porota o tom neuronila ani slovo, a kdo s tím přišel, nebyl členem poroty. Co však na tom, Velebný se nemýlí - a co věta, to perla. Například že „ústý organizátorů byla uvedena jména“, že v restauraci marně hledal věšák a že ti štíhlejší mohli jít na WC. (Nejsa štíhlým, přesto jsem si nějak poradil.) Posléze se převelice zarmoutil, proč se přednáška Heleny Chýlové o českém jazyce prý smrskla do několika vět a že „vlastně nebyla“. Ale byla, byla v rozsahu, který dané akci odpovídal, a vět zaznělo o několik víc než několik. Zřejmě týž Marek Velebný se ve stručnosti rozepsal o vyhlášení výsledků téže soutěže rovněž v Plzeňském deníku (dubnová příloha Kultura), kde vševědoucně sdělil veřejnosti, že „jazykovou úroveň soutěžních děl zhodnotili literární kritik Vladimír Novotný a lingvistka Helena Chýlová“. Tak to tedy prrrrr: v přítomnosti jazykovědkyně dr. Chýlové bych si nikdá nedovolil hodnotit jazykovou úroveň soutěžních příspěvků - a také jsem to v žádném případě neučinil. A neučiním, i kdyby to Velebný (za trest) napsal do novin ještě tisíckrát. Neznepokojujme se však, nedošlo ani na nahluchlost, ani na přisleplost našeho tiskového mluvčího, toliko k dalšímu výronu jeho podivuhodné obrazivosti. Normálně bych začal Marka Velebného uškemrávat, ať o mé maličkosti proboha prosím raději už nikdy nikam ničeho nepíše, jenomže imaginaci se nemá bránit, ba naopak, takže naopak: už se až dětinsky těším, jaký vševědoucí nesmysl o mně uveřejní příště! Nebo o dr. Chýlové! Poněvadž vlastně nečteme věcné zprávy tiskového mluvčího, nýbrž jakési nevyzpytatelně velebné sny. Ačkoli, ruku na srdce a s pravdou ven: ten věšák tam asi vážně nebyl. (Praha, 31. 3. 2009.)

- [V. N. (*1946) je vysokoškolský pedagog, literární vědec a kritik, šéfredaktor Plže, žije v Praze.]

* RADKA KETNEROVÁ: Bernard Schlink – Předčítač (Prostor, 2002):

Knih převedená na filmové plátno - slibuji, že neprozradím konec! Krátké kapitoly, kdy po přečtení každé jsem knížku odkládala a přemýšlela o tom, co jsem před chvílí přečetla. Román lze vnímat v mnoha rovinách: jako milostný příběh zralé ženy a mladého chlapce, originální zpracování otázky viny za zločiny druhé světové války, popis stavu společnosti v poválečném Německu, nebo vyprávění o tom, kam může člověk ve snaze o zakrytí vlastních slabostí zajít. Trochu mne zklamala poslední, třetí část, kdy Michal vyřizuje Hanninu pozůstalost. Třeba je to tím, že druhá část - soudní proces - byla naprosto strhující. (Plzeň, 21. 4. 2009)

- [R. K. (*1974) píše prózu, je absolventkou Pedagogické fakulty a Fakulty humanitních studií ZČU, žije v Plzni, v současnosti je na mateřské dovolené.]

* JANA TICHÁ: Kritika a recenze je jen pro profiky?

Tak tohle se zdá být jasné. Od čtenářů se žádá, aby knihy kupovali a četli, a ne aby se snažili přicházet věcem – jak se říká – na kloub. Jenomže já se občas s chutí zakousnu i do recenzí a kritik a tady bych se přimlouvala za lepší obecnou srozumitelnost. Kritizovaného autora lze snad zaplavit odbornými termíny, však on si vybere. Já jako čtenářka si přečtu například moderní povídku, která nemá děj, nemá pointu, nemá hlavu ani patu, ale třeba je to vyjádřeno tak skrytě, že je nad moje síly to odhalit. Pídím se tedy po názoru profíka. Jestliže napíše, jako obvykle, že naopak dílo je skvělé, objasní mi v třiceti složitých větách, co autor povídkou zamýšlel, kam směřoval, co vtipně vystihl, s jakou bravurou se zhostil námětu a jak svižně svou povídku vypointoval, je to jasné. Žádný děj je vlastně sám o sobě námět i tvůrčí záměr, chybějící hlava i pata je pointa, a nuda, která se mně zmocnila po pár větách, je můj problém. Ve škole jsme se přece též učili, že jsou věty, kde podmět je i není, protože je potlačený, ale přesto zřejmý. To bude ono. Navíc i do literatury pronikla nová moderní doba, jsou nové trendy, žádá se inovace a nové přístupy.

Inovace bohužel zasáhly i mou milovanou poezii, když současná báseň se nemusí rýmovat a ničím nemusí ani báseň připomínat. (No a co, dřív také nebylo v módě tetování na zadku a prošpikované ušní boltce – s tím se musíš naučit žít – namítá můj oponent.) Takže v dnešní básni už nerozeznáš, zda jde o verš pravidelný či nepravidelný, a protože postrádá rýmy, nemůžeš určit, zda jde o daktyl, trochej nebo jamb. A podle žánru – epika, či lyrika – co že to je? ptá se dnešní mladý básník zděšeně, když slova, která se mu mihla včera večer mozkiem, pod sebe hezky srovnal – tak co na tom dál řešit? A kam by dnešní básníci přišli, kdyby se měli trápit veršováním a skládáním rýmů, když pro většinu by to bylo nad jejich schopnosti...

Jenomže! Báseň zkrátka musí být báseň! Trvá na svém archaický čtenář, hledaje klasiku, inovacím se soustředěně vyhýbaje. (Jak to může vůbec někdo číst, vždyť je to strašný – zahanbeně přiznávám úplně přesně názor svých přátel a známých). Ostatně i ve škole se to vyučuje pořád stejně: verš, rýmy, druh rýmů, epika, lyrika – o žádné experimentální tvorbě zde není řeč. Proč by například nemohly být i experimentální zákony – jako jestli se přece jen časem neujmou? Možná že talenty by zde tu a tam i byly, ale musely by se podchytit a pěstovat jako kytička a také by se mělo umět takovému patnáctiletému snaživci po pravdě říci, že ještě hodně propisek vypíše, než z něho bude druhý Seifert či Nezval.

Někde přece je důvod, proč se pulty knihkupců hemží překlady, zatímco z naší tvorby se čte převážně jen literatura faktu, včetně ovšem příkrášlených životopisů celebrit. Poezie se nekupuje vůbec a já jen s nostalgií vzpomínám, jak nadšeně jsme ve škole básně četli a recitovali v soutěžích – samozřejmě z paměti. Já jsem si například Manon Lescaut četla asi tak dvacetkrát (když mi bylo „šoufl?“) vždycky mně pomohla, nadchla, inspirovala, stejně jako Kytice, Máj a mnoho další poezie. Krásné básně jsou mnohem účinnější mastí na duši, než jsou dnešní psychiatři,

psychologové, psychoanalytici, psychoterapeuti a další neodmyslitelné psychozlo. A dokonce si pamatují tzv. „nedělní chvílky poezie“ z televize, jak libozvučně mně zněly verše z televizní obrazovky. Dnes nejspíš narazily na autorská práva. Současná poezie se přednášet nedá, nezní libozvučně a zpaměti umět bych ji uložila jejím autorům za trest.

Možná by upřímná, srozumitelná a hlavně netendenční kritika v literatuře pomohla vrátit společenské, kulturní, morální i umělecké hodnoty alespoň kousek nazpět, alespoň do podoby, jaké se dnes říká „zlatá šedesátá“. Tichá Jana (Plzeň, 20. 4. 2009)

- [J. T. (*1975) píše povídky a drobnou publicistiku, pracovně články pro reklamní agenturu v Praze, trvale žije v Plzni.]

**Uzávěrka příštích barevných Listů je 25. 5. 2009. Těšíme se na Vaše příspěvky!
(V elektronické podobě potěší...)**

*****

KONTAKT:

Ason-klub o. s. při Knihovně města Plzně, p. o., B. Smetany 13, 305 94 Plzeň,
tel.: 378 038 221, 378 038 207, fax: 378 038 220, mobil (SMS): 721 281 635,
e-mail: asonklub@plzen.eu; <http://www.knihovna.plzen.eu>

*****